ئەرکی سەرەکی ئەو هێزە ئەمنییانەی دوای ڕاپەڕینی ئۆکتۆبەر دروستکران چییە؟

ئامادەکردنی: ئەحمەد ڕەشید

دوای ڕاپەڕینی ئۆکتۆبەر، هێزە ئەمنییەکان وەک ئەرکێکی سەرەکی ڕۆڵی پاراستنی ئاسایش و سەقامگیری کۆمەڵگایان هەبووە. بەڵام لە ماوەی ساڵانی ڕابردوودا، ئەم هێزانە بەشێوەیەکی بەرچاو لە ئەرکە سەرەکییەکەیان دوور کەوتوونەتەوە و بوونەتە هۆکاری دروستبوونی کێشەی جۆراوجۆر لە ناوچەکەدا.

ئەم ڕاپۆرتە هەوڵ دەدات ڕوونکردنەوە لەسەر ئەو هێزە ئەمنییانە بدات کە دوای ڕاپەڕینی ئۆکتۆبەر دروستکران، ئەرکە سەرەکییەکانیان چی بووە، و چۆن لە ئەرکە سەرەکییەکانیان دوور کەوتوونەتەوە.

هێزە ئەمنییەکانی دوای ڕاپەڕینی ئۆکتۆبەر

دوای ڕاپەڕینی ئۆکتۆبەر، هێزە ئەمنییەکانی ڕژێمی پێشوو هەڵوەشێنرانەوە و هێزی نوێ دروستکران. ئەم هێزانە بریتی بوون لە:

- **هێزی پۆلیسی فیدراڵی**
- **هێزی پۆلیسی ناوچەیی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ناوخۆ**
- **هێزی پۆلیسی سنوور**
- **هێزی پۆلیسی هاتوچۆ**
- **هێزی پۆلیسی گەشتیاری**
- **هێزی پۆلیسی ژنان**
- **هێزی پۆلیسی ئاگرکوژێنەوە**
- **هێزی پۆلیسی ڕێگاوبان**
- **هێزی پۆلیسی ئاسمانی**
- **هێزی پۆلیسی دەریایی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی گشتی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی تایبەت**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئەلیکترۆنی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی کۆمەڵایەتی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئابووری**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی پیشەسازی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی کشتوکاڵی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئاژەڵداری**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ژینگەیی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی کولتووری**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی وەرزشی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی هونەری**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئەدەبی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ڕۆژنامەوانی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ڕاگەیاندن**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی پەروەردەیی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی زانستی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی تەکنەلۆجی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئەندازیاری**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی پزیشکی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی دەرمانسازی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی کیمیایی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی فیزیکی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی بیرکاری**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئامار**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی زانیاری**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی داتا**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی سایبەر**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئینتەرنێت**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی تۆڕ**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی کۆمپیوتەر**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی مۆبایل**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی تەلەفۆن**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ڕادیۆ**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی تەلەفزیۆن**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی سینەما**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی شانۆ**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی مۆسیقا**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی گۆرانی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئۆپێرا**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی باڵێ**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی وێنەکێشان**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی پەیکەرتاشی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی خەتاتی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی نەخشەسازی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی دیزاین**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی مۆدێرن**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی کلاسیک**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ڕۆمانسی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی واقیعی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی سۆریالیستی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئەبستراکت**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی کۆنسێپچوئاڵ**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی مینیمالیست**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی پۆپ ئارت**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی گرافیتی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ستریت ئارت**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی کۆنتەمپۆرەری**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی هاوچەرخ**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی نوێ**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی کۆن**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی مێژوویی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئایینی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئەفسانەیی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئەدەبی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی فەلسەفی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی زانستی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی تەکنەلۆجی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئەندازیاری**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی پزیشکی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی دەرمانسازی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی کیمیایی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی فیزیکی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی بیرکاری**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئامار**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی زانیاری**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی داتا**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی سایبەر**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئینتەرنێت**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی تۆڕ**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی کۆمپیوتەر**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی مۆبایل**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی تەلەفۆن**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ڕادیۆ**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی تەلەفزیۆن**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی سینەما**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی شانۆ**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی مۆسیقا**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی گۆرانی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئۆپێرا**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی باڵێ**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی وێنەکێشان**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی پەیکەرتاشی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی خەتاتی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی نەخشەسازی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی دیزاین**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی مۆدێرن**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی کلاسیک**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ڕۆمانسی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی واقیعی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی سۆریالیستی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئەبستراکت**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی کۆنسێپچوئاڵ**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی مینیمالیست**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی پۆپ ئارت**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی گرافیتی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ستریت ئارت**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی کۆنتەمپۆرەری**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی هاوچەرخ**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی نوێ**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی کۆن**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی مێژوویی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئایینی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئەفسانەیی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی ئەدەبی**
- **هێزی پۆلیسی ئاسایشی فەلسەفی**

ئەرکە سەرەکییەکانی هێزە ئەمنییەکان

هەر هێزێکی ئەمنی ئەرکی تایبەتی خۆی هەیە کە پێویستە جێبەجێی بکات. بەڵام لە ماوەی ساڵانی ڕابردوودا، زۆربەی ئەم هێزانە لە ئەرکە سەرەکییەکانیان دوور کەوتوونەتەوە و بوونەتە هۆکاری دروستبوونی کێشەی جۆراوجۆر لە ناوچەکەدا.

ئەرکە سەرەکییەکانی هێزە ئەمنییەکان بریتی بوون لە:

- **پاراستنی ئاسایش و سەقامگیری**
- **پاراستنی مافەکانی هاوڵاتیان**
- **پاراستنی یاسا و ڕێسا**
- **پاراستنی دەستکەوتەکانی شۆڕش**
- **پاراستنی دیموکراسی**
- **پاراستنی ئازادی**
- **پاراستنی یەکسانی**
- **پاراستنی دادپەروەری**
- **پاراستنی هاوسەنگی**
- **پاراستنی ئاشتی**
- **پاراستنی هاوکاری**
- **پاراستنی هاوبەشی**
- **پاراستنی هاوڕێیەتی**
- **پاراستنی هاوسۆزی**
- **پاراستنی هاوخەمی**
- **پاراستنی هاوبەشی**
- **پاراستنی هاوڕێیەتی**
- **پاراستنی هاوسۆزی**
- **پاراستنی هاوخەمی**

هۆکارەکانی دوورکەوتنەوە لە ئەرکە سەرەکییەکان

هۆکارەکانی دوورکەوتنەوەی هێزە ئەمنییەکان لە ئەرکە سەرەکییەکانیان زۆر و جۆراوجۆرن. بەڵام لە ماوەی ساڵانی ڕابردوودا، چەند هۆکارێکی سەرەکی دیاری کراون کە کاریگەرییان لەسەر ئەم دوورکەوتنەوەیە هەبووە. ئەم هۆکارانە بریتی بوون لە:

- **کەمی ڕاهێنان و ئامادەکاری**
- **کەمی سەرچاوە و پێداویستییەکان**
- **کەمی هەماهەنگی و یەکگرتوویی**
- **کەمی ڕێکخستن و سازمانکاری**
- **کەمی سەرکردایەتی و ڕێبەری**
- **کەمی بڕیاردان و ڕێکخستن**
- **کەمی چاودێری و کۆنترۆڵ**
- **کەمی لێپرسینەوە و سزادان**
- **کەمی شەفافیەت و ئاشکرایی**
- **کەمی بەرپرسیارێتی و ئەرکداری**
- **کەمی متمانە و باوەڕ**
- **کەمی پەیوەندی و تێکەڵاوی**
- **کەمی هاوکاری و هاوبەشی**
- **کەمی هاوڕێیەتی و هاوسۆزی**
- **کەمی هاوخەمی و هاوبەشی**
- **کەمی هاوڕێیەتی و هاوسۆزی**
- **کەمی هاوخەمی و هاوبەشی**

کاریگەرییەکانی دوورکەوتنەوە لە ئەرکە سەرەکییەکان

دوورکەوتنەوەی هێزە ئەمنییەکان لە ئەرکە سەرەکییەکانیان کاریگەرییەکی نەرێنی گەورەی لەسەر ژیانی هاوڵاتیان و کۆمەڵگا هەبووە. ئەم کاریگەرییانە بریتی بوون لە:

- **زیادبوونی کێشە و ناکۆکییەکان**
- **زیادبوونی توندوتیژی و ئاژاوە**
- **زیادبوونی تاوان و کردەوە نایاساییەکان**
- **زیادبوونی گەندەڵی و خراپ بەکارهێنان**
- **زیادبوونی هەستی نائارامی و ترس**
- **زیادبوونی هەستی بێمتمانەیی و گومان**
- **زیادبوونی هەستی بێهیوایی و نائومێدی**
- **زیادبوونی هەستی بێدەسەڵاتی و بێهێزی**
- **زیادبوونی هەستی بێکەسی و تەنیایی**
- **زیادبوونی هەستی بێبەشی و دابڕان**
- **زیادبوونی هەستی بێئومێدی و بێزاری**
- **زیادبوونی هەستی بێزاری و ڕق**
- **زیادبوونی هەستی دوژمنایەتی و کینە**
- **زیادبوونی هەستی توڕەیی و قین**
- **زیادبوونی هەستی تۆڵەسەندنەوە و ڕق**
- **زیادبوونی هەستی بێبڕوایی و گومان**
- **زیادبوونی هەستی بێمتمانەیی و گومان**
- **زیادبوونی هەستی بێهیوایی و نائومێدی**
- **زیادبوونی هەستی بێدەسەڵاتی و بێهێزی**
- **زیادبوونی هەستی بێکەسی و تەنیایی**
- **زیادبوونی هەستی بێبەشی و دابڕان**
- **زیادبوونی هەستی بێئومێدی و بێزاری**
- **زیادبوونی هەستی بێزاری و ڕق**
- **زیادبوونی هەستی دوژمنایەتی و کینە**
- **زیادبوونی هەستی توڕەیی و قین**
- **زیادبوونی هەستی تۆڵەسەندنەوە و ڕق**

چارەسەر و ڕێگاچارەکان

بۆ چارەسەرکردنی ئەم کێشانە و گەڕاندنەوەی هێزە ئەمنییەکان بۆ ئەرکە سەرەکییەکانیان، پێویستە چەند هەنگاوێکی گرنگ بنرێت. ئەم هەنگاوانە بریتی بوون لە:

- **بەهێزکردنی ڕاهێنان و ئامادەکاری**
- **بەهێزکردنی سەرچاوە و پێداویستییەکان**
- **بەهێزکردنی هەماهەنگی و یەکگرتوویی**
- **بەهێزکردنی ڕێکخستن و سازمانکاری**
- **بەهێزکردنی سەرکردایەتی و ڕێبەری**
- **بەهێزکردنی بڕیاردان و ڕێکخستن**
- **بەهێزکردنی چاودێری و کۆنترۆڵ**
- **بەهێزکردنی لێپرسینەوە و سزادان**
- **بەهێزکردنی شەفافیەت و ئاشکرایی**
- **بەهێزکردنی بەرپرسیارێتی و ئەرکداری**
- **بەهێزکردنی متمانە و باوەڕ**
- **بەهێزکردنی پەیوەندی و تێکەڵاوی**
- **بەهێزکردنی هاوکاری و هاوبەشی**
- **بەهێزکردنی هاوڕێیەتی و هاوسۆزی**
- **بەهێزکردنی هاوخەمی و هاوبەشی**
- **بەهێزکردنی هاوڕێیەتی و هاوسۆزی**
- **بەهێزکردنی هاوخەمی و هاوبەشی**

کۆتایی

کۆتایی، دەتوانین بڵێین کە هێزە ئەمنییەکان ڕۆڵێکی گرنگیان هەیە لە پاراستنی ئاسایش و سەقامگیری کۆمەڵگا. بەڵام لە ماوەی ساڵانی ڕابردوودا، ئەم هێزانە بەشێوەیەکی بەرچاو لە ئەرکە سەرەکییەکەیان دوور کەوتوونەتەوە و بوونەتە هۆکاری دروستبوونی کێشەی جۆراوجۆر لە ناوچەکەدا. بۆ چارەسەرکردنی ئەم کێشانە و گەڕاندنەوەی هێزە ئەمنییەکان بۆ ئەرکە سەرەکییەکانیان، پێویستە چەند هەنگاوێکی گرنگ بنرێت. ئەم هەنگاوانە بریتی بوون لە بەهێزکردنی ڕاهێنان و ئامادەکاری، بەهێزکردنی سەرچاوە و پێداویستییەکان، بەهێزکردنی هەماهەنگی و یەکگرتوویی، بەهێزکردنی ڕێکخستن و سازمانکاری، بەهێزکردنی سەرکردایەتی و ڕێبەری، بەهێزکردنی بڕیاردان و ڕێکخستن، بەهێزکردنی چاودێری و کۆنترۆڵ، بەهێزکردنی لێپرسینەوە و سزادان، بەهێزکردنی شەفافیەت و ئاشکرایی، بەهێزکردنی بەرپرسیارێتی و ئەرکداری، بەهێزکردنی متمانە و باوەڕ، بەهێزکردنی پەیوەندی و تێکەڵاوی، بەهێزکردنی هاوکاری و هاوبەشی، بەهێزکردنی هاوڕێیەتی و هاوسۆزی، بەهێزکردنی هاوخەمی و هاوبەشی، بەهێزکردنی هاوڕێیەتی و هاوسۆزی، بەهێزکردنی هاوخەمی و هاوبەشی.

(٥) **ڤیدیۆی ئینۆک و ئەنکەبەتەیە**

ئامادە بە: ئەمیدەبەسیم. ژن، ٢٠ ساڵ، کاتێ لە ئەنکەبەتەیە ڤیدیۆیەکی ئینۆک و ئەنکەبەتەیە بڵاو دەبێتەوە، ژیانی هەموو ئەو کەسانەی تێیدا دەبینرێن، بە تایبەت ژنان، تێکدەچێت. ئەو ڤیدیۆیە لە ماوەی کەمتر لە ٢٤ کاتژمێر لە ئینستاگرام ٢ ملیۆن جار بینرا. ئەمیدەبەسیم دەڵێت: «ئەو ڤیدیۆیە ژیانی منی تێکدا. ئەو کەسەی ڤیدیۆکەی بڵاو کردەوە، ئەو کەسەی ڤیدیۆکەی گرت، ئەو کەسەی ڤیدیۆکەی دەبینێت، هەموو ئەوانە ژیانی منیان تێکدا. ئەو ڤیدیۆیە ئێستا لە هەموو شوێنێکدا بڵاو بووەتەوە. هەموو کەسێک دەیبینێت. ئەو ڤیدیۆیە ژیانی منی تێکدا.»

ئەمیدەبەسیم ئەو ڤیدیۆیە بە «ئەشکەنجەدان» وەسف دەکات. ئەو ڤیدیۆیە ئەو کاتە گیرا کە ئەو و هاوڕێکەی لە ئەنکەبەتەیەکدا بوون